

РЕШЕНИЕ

№ 824

гр. Варна, 27.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на
двадесети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Светла В. Пенева

Членове: Красимир Т. Василев
Мирела Огн. Кацарска

при участието на секретаря Цветелина Н. Цветанова
като разгледа докладваното от Красимир Т. Василев Въззивно гражданско
дело № 20223100501070 по описа за 2022 година

Производството е по реда на глава XX от ГПК, въззивно е и е образувано по повод въззивна жалба на С. Б. С. срещу Решение № 442 от 23.02.2022 година постановено, по гр.д. № 10 673/2021 година, по описа на ВРС, с което е бил отхвърлен предявения от него против „Енерго Про Продажби“ АД, отрицателен установителен иск за ПРИЕМАНЕ ЗА УСТАНОВЕНО между страните по делото, че ищеца не дължи на ответника сумата от 5759.98 лева, представляваща стойност на потребена ел енергия за периода 03.07.2017 година до 02.07.2018 година, за която е била издадена фактура № 0282084258 от 11.07.2019 година за обект на потребление ***.

В жалбата са въведени оплаквания за неправилност и необоснованост на обжалваното решение, както и за постановяването му в разрез с доказателствата по делото. Твърди се, че съдът не е отчетел редица обстоятелства – както наличната нормативна уредба, така и представените от ищците доказателства – писмени и гласни. По същество се настоява съдът да отмени атакувания съдебен акт и да уважи предявения иск.

По делото е бил депозиран отговор от страна на „Енерго Про Продажби“ АД, с които се оспорва жалбата и се настоява решението да бъде потвърдено.

Пред съда и двете страни поддържат заявените от тях процесуални позиции, като всяка навежда аргументи в тази насока.

След като се запозна с материалите по делото и със застъпените от страните становища, ВОС намери за установено следното:

Производството пред ВРС е образувано по повод предявен от СТ. Б.

СТ., против „Енерго – Про Продажби” АД, ЕИК 103533691, иск с правно основание чл.124, ал.1 ГПК да бъде прието за установено в отношенията между страните, че ищецът не дължи на ответника сумата от 5759.98 лева, представляваща стойност на потребена ел енергия за периода 03.07.2017 година до 02.07.2018 година, за която е била издадена фактура № 0282084258 от 11.07.2019 година за обект на потребление ***.

Твърди се в исковата молба, че ищецът е потребител на ел. енергия за посочения адрес. При рутинна проверка в сайта на ответника установил, че му е начислена процесната сума, чиято дължимост оспорва, тъй като не е потребил начисленото количество ел. енергия. Сочи, че проверката е извършена в негово отсъствие, по който начин е ограничена възможността му да се защити. Поддържа, че СТИ следва да се поддържа в изправност от електроразпределителното дружество. Сочи, че протоколът за извършена проверка му е непротивопоставим. Има съмнение и относно точността на изчисляване на сумата. Моли се за уважаване на предявения иск по тези съображения и присъждане на сторените по делото разноски.

От материалите по делото е видно, че на 02.07.2018 година служители на „Енерго Про Продажби“ АД са извършили техническа проверка на измервателната система в обекта на ищеца, в присъствието на двама свидетели. За целта е бил съставен КП № 1104425 от 02.07.2018 година, като процесният електромер е демонтиран, подменен е с нов такъв, поставен е в индивидуална опаковка и е предоставен за метрологична експертиза в БИМ.

Експертизата е извършена от БИМ, Главна дирекция „Мерки и измервателни уреди”, Регионален отдел – Варна е дала основание да се състави Констативен протокол № 1621 от 04.07.2018 година, като от него е видно, че при софтуерно четене е установена намеса в тарифната схема на електромера, конкретно - наличие на преминала енергия по тарифа 1.8.3. – 30 951.2 кв.часа, която не се визуализира на дисплея.

По делото е бил приложен още и Протокол № 1101575 от 23.11.2015 година, от които е видно, че процесния СТИ № 1115 0315 0079 2261 е бил монтиран нов, с нулеви показания по всички регистри.

Също от делото е видно, че на 10.07.2019 година “Електроразпределение Север” АД съставя Становище за начисляване на електрическа енергия и конкретизира размера на оспореното вземане. Установено е точното количество неотчетена ел. енергия след прочитане на регистър 1.8.3 и регистър – 30 951 кВтч., на стойност 5759.98 лева.

Пред ВРС е проведена СТЕ, от заключението на която и обясненията на експерта, се установява, че към датата на извършване на контролната проверка, процесният електромер е бил в срок на метрологична годност, като първоначалната му проверка е била през 2015 година. Експертите указват още,

че е налице вмешателство в параметризацията на СТИ – през измервателният уред е преминало количество електроенергия отчетено в невизуализирани регистри 1.8.3, което не е отчетено във визуализираните регистри. Количеството ел. енергия, натрупано в невизуализираните регистри е доставено до обекта и съответно потребено.

При повторното разглеждане да делото във ВРС е била изготвена нова СТЕ, съобразно която в.л.З. и В. изрично сочат, че първоначалната параметризация на електромера в обекта на потребление е извършена през 2015 година. Количеството ел. енергия, натрупано в невизуализиран регистър 1.8.3 е доставено до обекта и съответно потребено. Ел. енергия, която е преминала през измервателната система на електромера е доставена до обекта – когато има включени електроуреди в ел. инсталацията на обекта има и доставена ел. енергия, а при липса на включени ел. уреди в инсталацията на обекта – липсва и доставка на ел. енергия. Отчетена електроенергия и определената за доплащане за исковия период **е в рамките на допустимото количество, т.е. може да се достави, съответно потреби.** Установеното от БИМ, че електромерът отговаря на изискванията за точност при измерване на електроенергия, означава, че измервателният уред измерва консумираната ел. енергия с точност $\pm 1\%$, т.е. цялата преминала ел. енергия през СТИ е измерена точно, в т.ч. и на потребената и неотчетена ел. енергия натрупана в невизуализиран регистър 1.8.3 . Това количество се съдържа и в сумарния регистър. Неправомерното софтуерно въздействие е могло да бъде извършено във време - интервала от монтирането на СТИ на обекта до датата на демонтажа му. Това е станало възможно в резултат на софтуерна настройка на СТИ, позволена от производителя при въвеждането на определена парола за достъп, която е довела до режим на работа на СТИ, който е несъответстващ с вътрешните правила на „Енерго-Про Продажби“ АД. Намесата в случая е осъществена с помощта на комуникация през инфрачервения порт на електромера и резултат от волеви човешки действия с определена цел, а не резултат от техническа грешка. **Вещите лица изрично посочват, че процесното количество енергия може да се потреби за посочения период от време.**

При тези данни виждането на съда е следното:

В тежест на ответника по отрицателния установителен иск е да въведе в процеса и да изчерпи всички основания, на които твърди, че вземането му е породено и съществува в отричания от ищеца размер. Прието е в съдебната практика, че правоотношенията между енерго - снабдителното предприятие и крайния потребител за доставена електроенергия, са договорни, за доставка /продажба/. Договорът има специфичен предмет, но за неуредени в ЗЕ случаи, следва да се прилагат общите правила за продажба – чл. 183 и сл. от ЗЗД, съответно гл. XXII от ТЗ, когато сделката е търговска. Така, купувачът дължи заплащане на действително доставената и потребена от него електроенергия, на основание чл. 200 от ЗЗД. От това следва, че когато е допусната грешка и е отчетена доставка в по-малък размер и, съответно е заплатена по - малка цена от реално дължимата, купувачът дължи доплащане на реално доставената му електроенергия /в този см. Решение № 107/26.11.2020г. по гр.д. № 1096/2020г.

на ВКС, III ГО/. Без значение е дали има виновно поведение у потребителя за неточното отчитане на действително доставената електрическа енергия, важното е какво количество действително е потребил, като дължи цена за цялото. При установено софтуерно въздействие върху СТИ, в резултат на което дължимите от потребителя суми са начислени не според реално доставената в обекта електроенергия, за доставчика възниква вземане поради разликата между измереното и реално доставеното количество електроенергия. При липса на специална правна уредба /преди приемането на ПИКЕЕ и при отмяната на ПИКЕЕ с решение на ВАС, обнародвано в ДВ/ задължението на потребителя да заплати реално доставено количество електроенергия в обекта намира правно основание в договора за покупко-продажба между потребителя и доставчика. При наличие на действащи ПИКЕЕ дължимото от потребителя се изчислява според предвиденото в тях /в този смисъл решение № 21/01.03.2017г. по гр.д. № 50417/2016г. на ВКС, I ГО, решение № 150/26.06.2019г. по гр.д. № 4160/2018г. на ВКС, III ГО, решение № 124/18.06.2019г. по гр.д. № 2991/2018г. на ВКС, III ГО, решение № 160/31.12.2020г. по гр.д. № 1174/2020г. на ВКС, IV ГО и др./. Правилно ВРС в конкретния случай е приел, че между страните е налице валидно възникнало облигационно правоотношение по покупко-продажба на електроенергия, регламентирано от ЗЕ. Ответникът е лицензиран доставчик, а ищецът – потребител на ел. енергия за битови нужди, присъединен към електропреносната мрежа, обслужвана от ответника. Ищецът е битов клиент по смисъла на § 1, т. 2а от ДР на ЗЕ и дължи да заплаща на ответника само цената на електроенергията, която реално е доставена в обекта. Спорен между страните е въпроса доколко по силата на договорното правоотношение за ищеца е възникнало задължението за плащане на сумата 5759.98 лева – разлика между доставеното и отчетено количество електроенергия за периода 03.07.2017 година до 02.07.2018 година.

Също в тежест на ответното дружество е да докаже тази количествена разлика, респ. възникналото вземане от разликата в стойността на доставеното и начисленото в задължение на ищеца битов потребител. От писмените доказателства по делото, както и от заключението на новата СТЕ приета пред ВОС, което съдът кредитира като обективно, компетентно дадено и неоспорено от страните, е установено, че в конкретния случай в обекта на потребление на ищеца е монтиран електромер, със съответните **НУЛЕВИ** показания по дневната и нощна тарифи, **отчетена е била също така и Третата тарифа, която е показала нулеви показания /вж.л.61/**. При това положение, съдът приема, че СТИ е монтирано ново и следователно приема още, че към датата на монтажа невизуализирания регистър т.нар. **Тарифа № 3 е имала нулеви показания, т.е. натрупването в нея се е състояло след монтиране на СТИ в процесния обект.** При метрологичната експертиза е установено, че измервателният уред измерва консумираната ел. енергия с точност ± 1 , т.е. цялата преминала ел. енергия през СТИ е измерена точно, в т.ч. и на потребената и неотчетена ел. енергия натрупана в невизуализирания регистър 1.8.3, като това количество се съдържа и в сумарния регистър. При контролна проверка и софтуерно четене е установена намеса в тарифната

схема на електромера, вследствие на която действително потребената енергия се разпределя и в невизуализираната за редовен отчет тарифа 1.8.3. Неправомерното софтуерно въздействие е могло да бъде извършено във време-интервала от монтирането на СТИ на обекта до датата на демонтажа му. Това е станало възможно в резултат на софтуерна настройка на СТИ, позволена от производителя при въвеждането на определена парола за достъп, която е довела до режим на работа на СТИ, който е несъответстващ с вътрешните правила на „Енерго-Про Продажби“ АД. Софтуерната намеса в случая е осъществена с помощта на комуникация през инфрачервения порт на електромера и е резултат от волеви човешки действия с определена цел, **а не плод на техническа грешка**. Установено е от друга страна, че количеството ел. енергия, представляващо разлика между доставеното и отчетено количество електроенергия за периода 03.07.2017 – 02.07.2018 година определена за доплащане е в рамките на допустимото количество, т.е. може да се достави, съответно потреби в този период с оглед техническите параметри на присъединителните съоръжения и техния допустим продължителен ток на захранващите проводници съгласно експертното заключение, прието по делото, като количеството ел. енергия, натрупано в невизуализиран регистър 1.8.3 е реално преминало през измервателната система на СТИ, същото количество е доставено до обекта и съответно действително потребено от потребителя. Следователно, при валидно обвързващо страните продажбено правоотношение, по силата на което доставчикът реално е доставил количества ел. енергия, натрупани в невидими за редовен отчет регистри на СТИ, които количества доставими и потребими в сочения период са и реално доставени и потребени от потребителя, то за доставчика е възникнало вземане под формата на цена на разликата между редовно отчетеното количество ел. енергия и реално преминалите и използвани от ищеца количества ел. енергия за същия периода. Преминалите и реално потребени количества ел. енергия в невидимия регистър е установено от заключението на метрологичната експертиза, а съгласно заключението на първата СТЕ и новата също пред ВРС, стойността им е оценена по приравнени цени, определени за технологични разходи. Ето защо е ирелевантно каква част от тези количества следва да се причислят към дневно, съответно каква – към нощно потребление. По изложените съображения съдебният състав приема, че претендираната от ответника цена за ползвана в обекта на ищеца ел. енергия, като разлика между отчетено количество и такова, което не е отчетено при редовен отчет, но е реално потребено от потребителя в исковия период, е дължима на основание договорното правоотношение между страните, а предявеният отрицателен установителен иск като недоказан по основание следва да се отхвърли. Решението на ВРС, с което искът е отхвърлен следва да се потвърди. С оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК въззиваемото дружество има право на поискани разноски.

По разноските, и с оглед стореното възражение за прекомерност:

Пред ВРС и с оглед направеното възражение за прекомерност се дължи сумата от общо 729.58 лева /с ДДС/, както и сумата от 180 лева – за вещо

лице, или общо в размер на 909.58 лева /с ДДС/.

Пред ВОС, при първото разглеждане на делото се дължи сумата от 844.78 лева /с ДДС/.

Пред ВКС на Р България се дължи сумата от 844.78 лева / с ДДС/.

Пред ВРС при повторното разглеждане на делото се дължи хонорар в размер на 729.58 лева /с ДДС/, , сумата от 600 лева за вещи лица и сумата от 15 лева д.т., или общо в размер на 1344.58 лева / с ДДС/.

Пред ВОС при повторното гледане на делото се дължи сумата от 729.58 лева – която включва хонорар, с ДДС.

Или общо въззвиваемия следва да заплати в полза на „Енерго Про Продажби“ АД сумата от 4 673.30 лева /с включено ДДС за всички хонорари/.

По тези съображения, ВОС,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 442 от 23.02.2022 година постановено, по гр.д. № 10 673/2021 година, по описа на ВРС, дванадесети състав.

ОСЪЖДА СТ. Б. СТ., ЕГН ***** да заплати в полза на “Енерго-Про Продажби” АД ЕИК 103533691 със седалище и адрес на управление: гр. Варна, Варна Тауърс - Г, бул. Владислав Варненчик №258 сумата от 4 673.30 лева /четири шестотин седемдесет и три и тридесет / лева, представляващи съдебно деловодни разноски, пред ВРС, ВОС, ВКС и отново пред ВОС, **с включено ДДС**, на основание чл.78 от ГПК.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред състав на Върховен Касационен Съд на Р България, в едномесечен срок от връчване на съобщенията до страните, на основанията, посочени в чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____